

Forfatter: Schack, Hans Egede

Titel: Udrag fra Phantasterne

Citation: Schack, Hans Egede: "Phantasterne", i Schack, Hans Egede: *Phantasterne*, udg. af Jens Kr. Andersen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1993, s. 10. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-schackval-shoot-idm140004320229776/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Phantasterne

Juni 1815. Da Thomas efterat have indrømmet Rigtigheden heraf ytrede Tvivl om, at denne Dag var mærkeligere end alle andre Dage i Aaret, underrettedes han med maadholder Overlegenhed om, at det var den Dag, da Napoleon blev slaaet ved Waterloo: – en Meddelelse, som han imidlertid modtog temmelig urørt med det Svar: »Naa ja, det har jeg nok læst Beskrivelse om; men ellers kunde det da skille os lige meget.«

En saadan Tale kunde paa den Tid ikke Andet end være meget tirrende for en ung Studiosus. Napoleon den Tredie havde da ikke endnu begyndt at skure Trylleglandsen af Napoleon den Førstes Billede: tvertimod straaledede dette dengang i sin største Glorie, og man mødte overalt Gjenstande, der tjente til dets Forherligelse. Enhver Pakke fra Egnens Læseselskab indeholdt Memoirer, enhver Avis Anekdoter om ham; paa Havestuens Væg hang hans Portrait, paa Onkels Snuusdaase saae man ham mellem St. Helenas Taarepile; skulde der synges i vore landlige Soireer, sang man Bertrands Afskedssang, og skulde der danses, spillede man Hertugen af Reichstadts Vals. Kort sagt, Napoleon var dengang Heiten i fast enhver Phantasi; og det var saaledes umuligt med Rolighed at finde sig i den unge Kohyrdes Kulde.

»Nei,« tog jeg derfor ivrig tilorde, »deri tager Du ganske feil, min gode Thomas! Det kunde slet ikke skille os lige meget. Thi Napoleon var en Ven af os Danske, og havde han vundet, saa havde vi ikke mistet Norge, men faaet Sverig til. Og havde der været noget Ordentligt ved os dengang, saa havde vi ogsaa baaret os anderledes ad og hjulpet ham lige til det Yderste med Alt, hvad vi havde. – Det har jeg just tit tænkt paa,« fortsatte jeg, »at jeg kunde have Lyst til paa den Tid at have været Konge i Danmark istedetfor ham, vi havde. Saa skulde jeg have fløiet med Armeen igjennem Tydskland og være naaet til Waterloo just om Aftenen mellem 7 og 8. Hvor jeg skulde styrte mig over Preusserne, netop da de mest trængte ind paa Franskmændene! – Jeg kan ret tænke mig Napoleon, holdende midt i Slaget paa en Høide mellem Ney og Soult og allerede troe Alting tabt, da Soult i det samme viser ham en urolig Bevægelse blandt Preusserne og nye Colonner, som sees i Horizonen. Ney udraaber, at det er Grouchy. »Nei,« svarer Keiseren kort, idet han tager Kikkerten fra Øiet: »det er blot flere Englændere: de have rød Uniform.« – Men paa een Gang sprænges Preusserne til alle Sider; deres Ild ophører, og det røde Cavalleri

giver de utvetydigste Beviser paa, at det ikke betragter dem som Venner.»

»Ja, jeg vover da nok vort Hestfolk,« udbrod Thomas med Tryghed, »og det lige mod hvem det skal være! – Det troer jeg da, at der ikke er Nogen, som kan være bedre ridendes, end baade det ene og det andet Slags af dem. For det har jeg selv seet forgangen Høst, da jeg fulgtes til Manøveren med vor Niels og Stykhesten, – saa at Løgn er det ikke; det veed jeg da.«

»Aa nei,« svarede Christian; »men jeg maa dog bemærke, at de danske og neapolitanske Heste vistnok ere de bedste, der gives til Kjørebbrug, men det er neppe afgjort, at de ere i ligesaa høi Grad udmærkede Rideheste; imidlertid anseer jeg det for utvivisomt, at de overgaae Preussernes. – Naa, men hvad siger nu Keiseren til den Vending af Sagerne?«

»Jo, han bliver godt fornøiet og siger: *«Qu'est-ce que cela! – De splintre jo Preusserne –»*

»Nei, lad os tænke efter, hvad han kan sige paa Fransk.«

»Paa Fransk? Ja, det er nu ikke saa let. – Han kunde vel sige: *«Ils écrasent les Prussiens! – Mon dieu! ce sont des Danois: – voilà leur jeune roi! ah, le brave garçon; il a sauvé la France!»* – See, det synes jeg kan blive et ganske morsomt Øieblik, naar nu vi To mødes der midt paa Valpladsen: den unge Chef for det oldenborgske Huus, jeg, som idag leverer min første Bataille, – og han, der har leveret hundrede og selv skaffet sig sin Krone, som han idag kommer til at takke mig for. Det, mener jeg, man kan kalde en rigtig *belle alliance*.«

»Ja, det kan jo kanske nok have sin Rigtighed altsammen,« sagde Thomas efter et Øiebliks Pause. »Men ellers er det da min Mening, naar jeg tænker over den Sag, at han saa ogsaa skal give os Noget for det: – for ellers ligner det ikke Noget, at vi skulde gaae afsted for at gjøre det ud for Folk, som vi ikke kjende til.«

»Veed Du da ikke, Thomas! at der staaer skrevet, at Hver skal ikke blot see paa sit Bedste, men ogsaa paa Næstens tilige?«

»Ja, der staaer saa Meget skrevet: det er ikke saadan til at rette sig efter altsammen. Havde Keiseren hjulpet os, saa havde han sgu nok villet have Noget for det.«

»Ja, vi faae ogsaa Noget: Du behøver ikke at være bange. Dengang han vilde have den russiske Keiser med sig, bød han ham den ene